

Kuntien yhteiseen e-kirjastoon liittyminen

SIVLK 25.09.2024 § 83
65/12.03.02.02/2024

Valmistelija

Kirjasto- ja kulttuurijohtaja Tuula Kuoppamäki

Siikajoen kunnankirjasto aloitti yhdessä muiden Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun kirjastojen kanssa yhteisten e-aineistojen, kuten e-kirjojen tarjonnan vuonna 2019. Sen jälkeen yhteistyötä on laajennettu Lappiin. Yhteistyöstä on syntynyt Pohjoisen eKirjasto. Kokoelma on monipuolinen ja käsittää e-äänikirjoja, -lehtiä, elokuvia, musiikkia ja verkkokursseja. Pohjoisen eKirjaston e-aineistot löytyvät mukana olevien kirjastojen verkkokirjastosta. Nykyisen yhteistyön yksi kantavia teemoja on ollut tasa-arvoisuus.

Asiakkaat eivät ole olleet samanarvoisessa tilanteessa eri puolilla Suomea – osa kirjastoista on tarjonnut laajemmat e-aineistokokoelmat kuin toinen. Valtakunnallisesti kirjastoissa on tehty paljon päällekkäistä työtä näiden aineistojen valinnassa, kokoelmien ylläpidossa ja hallinnoinnissa. Sähköisten aineistojen jakelu ei ole sidottu maantieteelliseen paikkaan, joten paikalliset kokoelmat sähköisissä aineistoissa eivät ole samalla tavalla välttämättömiä kuin fyysiset kokoelmat.

Helsingin kaupunginkirjastossa käynnistettiin e-kirjastohanke vuonna 2022, jonka tavoitteena on ollut kehittää valtakunnallinen, ns. yhden luukun palvelu, kuntien yhteinen e-kirjasto. Yhteisellä palvelulla pyritään suurempaan alueelliseen tasa-arvoisuuteen ja laajempaan ja monipuolisempaan e-aineistojen tarjontaan sekä kirjastojen työnsäästöön. Vastuu valtakunnallisen e-kirjastopalvelun, e-kirjaston, käyttöönnotosta, kehittämisestä ja ylläpidosta on siirtynyt Kansalliskirjastolle 1.1.2024 alkaen.

Kuntien yhteisen e-kirjaston kautta kuntalaiset saavat käyttöönsä monipuolisen ja uudistuvan kokoelman e- aineistoja. Käyttööntovaiheessa e-kirjaston tarjontaan sisältyy e-kirjoja ja e-äänikirjoja aikuisille, nuorille ja lapsille sekä e-aikakauslehtiä. Palvelun kielivalikoima kattaa kotimaiset kielet ja jonkin verran aineistoa mm. englanniksi, saksaksi ja ranskaksi. Valikoimaa laajennetaan ja monipuolistetaan tulevina vuosina.

Kansalliskirjaston palvelu on avattu asiakkaiden käyttöön 23.4.2024. Pohjoisen eKirjaston päällekkäisten sopimusten vuoksi Kansalliskirjaston palveluun liittyminen on Siikajoen kunnalle mielekästä vasta vuoden 2025 alusta. Tällä hetkellä Siikajoen kirjasto saa e-kirjat, äänikirjat ja aikakauslehdet Pohjoisen eKirjaston kautta. Jatkossa Pohjoisen eKirjastossa ei tule olemaan päällekkäisiä palveluita Kuntien yhteisen e-kirjaston kanssa. Pohjoisen eKirjasto jatkaa yhteistyötä ja kilpailutuksia niiden aineistojen osalta, joita Kansalliskirjaston e-kirjasto ei tarjoa.

Jotta kunnan asukkailla olisi pääsy uuteen palveluun, täytyy kunnan solmia sopimus Kansalliskirjaston kanssa e-kirjaston käyttöönnotosta.

Kansalliskirjaston kanssa solmittava sopimus on aluksi voimassa määräaikaisena 31.12.2026 asti ja sen jälkeen toistaiseksi. Sopimus on irtisanottavissa sopimuksessa määritellyllä tavalla. palvelun kustannus vuosittain on 0,7 euroa kunnan asukasta kohden vuoden 2026 loppuun asti. Kunnan asukasluku tarkistetaan vuosittain edellisen vuoden joulukuun 31. päivän asukasluvun mukaan. Vuosimaksua per kunnan asukas tarkistetaan vuodesta 2026 lähtien kerran vuodessa koskien seuraavaa vuotta.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Juha Isomaa
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää, että 1.Siikajoen kunta liittyy Kuntien e-kirjastoon. Liittyminen ei tuo muutoksia kirjastotoimen kirjastoaineiston talousarvioon. 2. valtuuttaa kirjasto- ja kulttuurijohtaja Tuula Kuoppamäen hoitamaan liittymisjärjestelyt ja allekirjoittamaan yhteistyösopimuksen Kansalliskirjaston kanssa.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.